

Què fer a Vilallonga de Ter

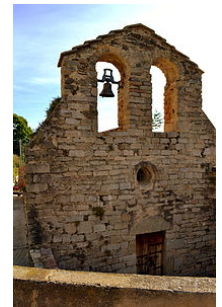
1 – La Roca de Pelancà (La pietat)

El poblat de la Roca de Pelencà (o Palencà), o simplement "la Roca", és el poblat situat a uns 2 km al sud de Vilallonga i a 1040 m d'altitud. El caseriu s'escalona en un característic penyal -"la Roca"- que presideix l'aiguabarreig de la riera d'Abella amb el riu Ter. Del castell no en roman quasi res, tan sols un mur de carreuat regular. La situació orogràfica feia l'indret fàcilment defensable. Restava la petita església romànica de La Pietat i ha desaparegut, en part, un portal que anys enrere constituïa l'accés al poble, com ho devia haver estat del castell, pujant pel caminet de drecera. Del 1310 hi ha esment del "castrum" o "forciam de Ruppe Pelonchano". Decaigué el castell amb l'aparició de l'artilleria de projectils explosius. L'esglésiola era dedicada a la Mare de Déu de Pelencà; actualment rep l'advocació de la mare de Déu de la Pietat.

2 – Església de Santa Llúcia (Abella)

Església L'església de Santa Llúcia d'Abella és d'una sola nau, amb la volta una mica apuntada i sense absis. La façana és de carreus vistos, amb una porta amb llinda de pedra i un petit ull de bou. Al capdamunt, la façana s'acaba amb un campanar d'aspecte molt pesant, amb dues obertures frontals per a les campanes, tapiades a la part inferior. El lateral nord de la nau fa de mur de contenció de les terres d'un camí que passa quasi arran de teulada, la qual cosa produeix a l'interior de l'església moltes humitats.

3 – Església de Sant Martí

Església Fou documentada des de l'any 1183 quan Arnau Descatllar cedeix els drets que té sobre l'església de Sant Martí el bisbe de Girona. Però el lloc de Vilallonga ja existia d'abans, ja que entre les confirmacions de béns que el papa Benet VIII féu al monestir de Camprodon l'any 1017 hi consta un alou "et in Villalonga". La resta de documents que fan esment de la parròquia són dels anys 1237 i 1244 i són freqüents des de finals del segle XIII però no aporten notícies especials sobre l'edifici.

4 – Central elèctrica Brutau

La central pròpiament dita és un edifici rectangular amb murs de pedra. Al seu voltant hi ha uns jardins ben cuidats, amb un altre cos d'edifici amb tres vivendes: la del mig era la residència de la família Brutau i les laterals del personal que tenia cura de la central. La central recull l'aigua Ter amunt, al pont de Setcases, i per una galeria subterrània de 6 km aproximadament, arriba a la presa sobre la Central, el desnivell entre la recollida d'aigua i la Central és de 450 m i el salt d'aigües és de 178 m, el cabal és de 476 l/s, la potència de 947 h/p i la velocitat de les turbines és de 750 revolucions minut. A la Sala de Turbines n'hi ha tres i, a través d'una escala metàl·lica de tipus imperial, es puja al pis superior on hi ha el taulell de control i la taula de l'operari encarregat, tot d'estil modernista, amb ferro forjat, marbre gris i fusta treballada, amb llums de pàmpols de metall daurat. És molt interessant la sala de parallamps.

5 – Font Blanca

Situada al camí de les Eugues, a escassos 125 metres de la font Negra, sota els camps del Bac, no molt apartada del riu Ter. Un mur fet amb pedres lligades li fan de paret a la font que té un pedrís a cada banda i està envoltada de grans beços.

6 – Font Negre

Localitzada al camí de les Eugues, en una zona arranjada amb taules de fusta i bancs per fer una aturada i gaudir de la natura.

Dos brocs d'aigua té aquesta font, separats uns tres metres un de l'altre. L'aigua brolla per dos tubs collats a les roques de la muntanya i deixen caure l'aigua a dos petits bassals enlairats del terra dos i tres esglaons respectivament. Aquesta font és molt coneguda per la gent del poble, perquè porta bona aigua i molts en van a buscar. La font és força natural, sense gaire aportació de l'home i es troba en un entorn acollidor i molt ombrívol.

7 – La Sala

La fortalesa de La Sala està situada dins de l'antic terme del castell del Catllar i va ser la residència de la família Descatllar quan es va enrunar el castell (1362). Per a desenvolupar aquesta funció va ser necessari reformar i millorar les seves defenses. Al segle XV va patir les conseqüències dels terratrèmols. El 1488 Damià Descatllà es traslladà a viure a Ripoll. En els últims ha servit de magatzem agrari.

Es tracta d'una fortalesa medieval de forma gairebé quadrada amb pati central i coberta a quatre vessants. Ha patit nombroses reparacions i reconstruccions al llarg dels segles.

Hi ha un espai central que articula les habitacions del voltant. Per altra banda són visibles les espitlleres de forma allargassada.

8 – Sant Julià de Tregurà

La Església a la qual s'accedeix per la part oest a través del cementiri.

La façana, construïda en fase posterior i bastant recent, desfigura l'origen romànic de l'església i suporta un campanar en forma de torre.

Adossat a l'església hi ha un gran casal (rectoria).

També es transformà l'absis, convertint-lo en un presbiteri de forma quadrada.

L'interior té molt poc interès artístic, conservant només de l'època romànica l'estructura de la nau.

Les reformes sofertes es poden datar aproximadament entre els segles XVIII i XIX, havent estat restaurada fa pocs anys.

S'hi venera a sant Julià de Toledo, patró de la parròquia.

9 – Ermita i Vall del Catllar

Encimbellada a 1.165m L'ermita va ser edificada pels senyors de Descatllar el S XI. Abans, el dilluns de Pasqua s'hi celebrava un aplec, i el dinar dels músics el pagava l'amo de la casa de pagès que hi ha al lloc on havia emplaçat l'antic castell, com es pot apreciar per la seva estructura.

L'ermita de Santa Maria del Catllar (o Nostra Senyora del Catllar) és una capella romànica d'una sola nau amb absis i volta de canó situada al municipi de Vilallonga de Ter (Ripollès), en un turó on hi hagué abans el castell del Catllar o «Castellario», del qual no se'n conserven restes, i que donà nom al llinatge Catllar o Descatllar.

Informació extreta de:

<http://www.vilallongadeter.cat/>; <http://invarquit.cultura.gencat.cat/>; <http://ca.wikipedia.org/>;
<http://www.encos.cat/>;

Enllaç mapa punts d'interès:

<https://drive.google.com/open?id=1IjLvckKg-ZahDRNmLI39WpnKI34&usp=sharing>

